

Lapsi- ja perhepolitiikka tarvitsee kipeästi uuden suunnan. Sitä ovat viime vuosina leimanneet leikkaukset sekä maksujen ja verojen korotukset, jotka ovat heikentäneet lasten ja nuorten palveluita ja kiristäneet vähävaraisten lapsiperheiden taloutta. Seuraavan eduskunnan ja hallituksen on otettava vahva rooli lasten ja perheiden hyvinvoinnin turvaajana.

Lapsiystävällinen Suomi syntyy, kun päätösten lapsivaikutukset arvioidaan säännönmukaisesti, lapsia ja nuoria kuullaan ja lasten ja perheiden hyvinvointia pidetään korkean tason prioriteettina.

NÄIHIN HALUAMME VAIKUTTAA:

1 LAPSIPERHEKÖYHYTTÄ TORJUTAAN AKTIIVISESTI

Jokaisella lapsella on oikeus riittävään elintasoon. Viimeaikaiset leikkaukset ovat kuitenkin heikentäneet ankarasti köyhien lapsiperheiden hyvinvointia. Päätöksiä on tehty arvioimatta niiden yhteisvaikutuksia lasten ja perheiden elämään.

KEINOJA:

- ✓ Lapsiperheiden universaalien palvelujen ja etuuksien taso nostetaan takaisin vähintään leikkauksia edeltäneelle tasolle.
- ✓ Toteutetaan perhevapaa uudistus, joka tuo joustavuutta ja huomioi erilaiset perhe-tilanteet.
- ✓ Turvataan perheille kohtuuhintainen asuminen.
- ✓ Vältetään lasten kannalta haitalliset poliittiset päätökset lapsivaikutusten arvioinnilla ja ottamalla lapsibudjetointi käyttöön valtakunnallisesti.

2 LAPSEN OSALLISUUS TOTEUTUU KAIKILLA YHTEISKUNNAN TASOILLA

YK:n lapsen oikeuksien sopimus edellyttää, että valtiot varmistavat rakenteet kaikkien lasten ja nuorten osallisuuden toteutumiseen. Viranomaisten tulee varmistaa, että lapset ja nuoret tulevat kuulluiksi päätöksentekoprosesseissa, ja tarjota tietoa muodossa, jossa lapsi pystyy sen ymmärtämään.

KEINOJA:

- ✓ Järjestetään lapsille ja nuorille tilaisuuksia tulla kuulluksi heitä koskevissa päätöksissä.
- ✓ Kannustetaan lapsia ja nuoria ilmaisemaan mielipiteensä myös arjen asioissa ja tiedotetaan lasten oikeudesta osallisuuteen.
- ✓ Varmistetaan vammaisten lasten osallisuuden toteutuminen tarvittavilla avustaja- ja tulkkauspalveluilla, apuvälineillä sekä toimivilla rakenteilla.
- ✓ Kuullaan lapsia lastensuojelun sijaishuollossa niin arjessa kuin valvontakäynneillä.

3

JOKAISELLA LAPSELLA ON TURVALLINEN LAPSUUS

Kiusaamis- ja syrjintäkokemukset ovat yleisiä lasten ja nuorten arjessa. Perheen pienituloisuus lisää kiusatuksi tulemisen kokemuksia. Koulurauha sekä turvallinen kasvuympäristö kotona on pystyttävä takaamaan jokaiselle lapselle. Erityisesti on huolehdittava heikoimmassa asemassa olevista lapsista.

KEINOJA:

- ✓ Neuvoloissa, varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kerrotaan lapsen oikeuksista, otetaan turvallisuus puheeksi ja vahvistetaan kannustavan kasvatuksen mallia.
- ✓ Alkoholilain muutosten lapsivaikutuksia seurataan ja päätöstä korjataan tarvittaessa.
- ✓ Turvataan lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden resurssit ja kohtuullinen asiakasmäärä.
- ✓ Huolehditaan maahanmuuttajalasten oikeuksista: korjataan perheenyhdistämissäännökset ja pienennetään syrjäytymisriskiä luopumalla lyhyistä oleskeluluvista.

4

LASTEN TULEVAISUUS TURVATAAN LAADUKKAALLA KOULUTUKSELLE JA VARHAISKASVATUKSELLE

Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus tukevat lasten yhdenvertaisuutta ja torjuvat syrjäytymisen periytymistä. Perusopetuksen ja päiväkotiryhmien kasvattaminen sekä varhaiskasvatusoikeuden rajaaminen ovat lisänneet lasten eriarvoisuutta ja heikentäneet lasten hyvinvointia.

KEINOJA:

- ✓ Palautetaan subjektiivinen oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen. Pienennetään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ryhmäkokoja ja parannetaan varhaiskasvatuksen suhdelukua.
- ✓ Varmistetaan lapsille heidän tarvitsemansa erityinen tuki varhaiskasvatuksessa ja koulussa.
- ✓ Huolehditaan koulujen ja päiväkotien fyysisestä ja asenteellisesta esteettömyydestä.
- ✓ Huolehditaan, että kunnissa on toimintamallit koulujen sisäilmaongelmiin puuttumiseen.

Mukana olevat järjestöt: Barnavårdsföreningen, Ehjä ry, Ensi- ja turvakotien liitto, Hope ry, Icehearts, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry, Kehitysvammaliitto, Kuulovammaisten Lasten Vanhempien Liitto ry, Lapsijärjestöjen verkosto, Lastensuojelun Keskusliitto, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Marttaliitto, Nuorten Ystävät, Nuori Kirkko, Pelastakaa Lapset, Perhehoitoliitto, SOS-Lapsikylä, Pesäpuu, Parasta Lapsille, Pienperheyhdistys, Suomen Kasper, Suomen Unicef, Suomen Vanhempainliitto, Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö, Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt, Väestöliitto, Yhden Vanhemman Perheiden Liitto, Yhteiset Lapsemme ja WAU ry

